

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: **Odpuštění, přehlížené etické téma?**

Autorka práce: **Bc. Marie Hejná**

Obor studia: Etika v sociální práci

Předložená práce spadá do oboru studia a splňuje základní požadavky na tento typ závěrečné práce. Určitě je třeba ocenit téma, které se zdá být - jak napovídá samotný název - skutečně „přehlížené“, alespoň v rámci některých skupin publikací o etice a u některých autorů. Na druhou stranu vzniká nad předloženou prací stěžejní otázka, zda by sekulární autoři zabývající se etikou byli způsobem a obsahem zpracování, které autorka nabízí, motivováni se tímto tématem více a hlouběji zabývat. Jako vedoucí práce bych chtěl doufat, že to není ani vyloučené, ani snad nepravděpodobné, třebaže jasně vidím nedostatky práce. Jinak bude hodnotit předloženou práci ten, kdo sdílí či chápe autorčina teologická a náboženská východiska, jinak ten, kdo je nesdílí - a klade větší důraz na logickou systematičnost, argumentaci a subtilní rozlišování. Detailní rozbor slabých stránek nechávám na oponentovi a jen velmi stručně referuji o těch, které jako vedoucí práce považuji za užitečné připomenout autorce, aby se nad nimi více zamyslela a mohla práci co nejlépe obhájit (1). Nakonec naznačím, jaké jsou silné stránky předložené diplomové práce (2).

(1) Cíl své práce definuje autorka v úvodu takto: „pokusit se ukázat hlavní souvislosti mezi etikou a sociální prací s ohledem na téma odpuštění, přičemž o odpuštění budu pojednávat primárně teologicky, částečně filosoficky a okrajově se téma pokusím také nastínit z pohledu psychologie. Snahou bude poukázat na to, jak důležité je odpuštění pro všechny lidské bytosti a pro jejich vnitřní štěstí.“ (s. 6). Jedná se o práci teoretickou, založenou na studiu a reflexi vybraných zdrojů. Asi největší slabina celé práce však spočívá v tom, že zacházení s vybranými zdroji se téměř výlučně děje kompilací, s malou snahou o systematičnost, logický postup a jasné rozlišování mezi vlastními a převzatými myšlenkami. Nutno však dodat, že se autorka snaží tuto zásadní slabinu vyrovnat alespoň v poslední části práce s názvem „Závěrečné shrnutí a vlastní argumentace“ (s. 69-77). Dalšími nedostatky jsou eklektičnost, myšlenkové skoky, nedůslednost a místy rozpor mezi tím, o čem se slibuje pojednávat a o čem se ve skutečnosti pojednává.

(2) Autorce se na druhou stranu podařilo celkem přesvědčivě ukázat, proč je téma odpuštění důležité i v sociální práci - a stručně načrtnout některé relevantní cílové skupiny (partnerské dvojice, děti a mladiství, terminální fáze života); v této souvislosti rovněž prezentuje důležitost „duchovní asistence“ nemocničních kaplanů, a obecně důležitost duchovního a spirituálního rozměru sociální práce. A také, proč je důležité, aby se sociální pracovníci v této problematice orientovali. Z hlediska filosofického se autorka mj. snaží obhájit tezi, že existuje (a je důležité) odpuštění sobě samému, v kontrastu s opačnou tezí Roberta Spaemanna. Pokud bude při obhajobě možnost, rád bych se k tomuto problému vrátil, protože příklad a argument autorky (srov. s. 72) nemusí každého přesvědčit. Není pochyb o tom, že člověk může sám sobě ublížit, ovšem není zřejmé, zda si může sám odpustit a být tedy zároveň viníkem i obětí v jedné osobě; Spaemann správně ukazuje, že ve hře jsou hlubší a složitější filosofické i náboženské předpoklady, byť problém převádí na otázku po možnosti odpovědnosti za sebe sama (před sebou samým). Jako nápověda k řešení může sloužit úvaha, zda člověk patří zcela sám sobě, zda je poslední instancí ve všech svých záležitostech.

Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

v. r. PhDr. Vojtěch Šimek, Th.D., 4. května 2021